

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 162 (3324) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Magyarország nem köt különbékét!

A Pester Lloyd határozott hangú cáfolata a külföldön terjesztett hamis hírekre

Perzselő hőségben dúl a harc Cataniában

800 ezer tonnát veszített eddig az ellenség partraszállító hajóhada

A Budapesti Értesítő jelentik: A Pester Lloyd péntek reggeli száma „Magyarország útja” címen feltűnést keltő vezércikket közöl:

Mi már hozzászoktunk ahhoz — írja a lap — hogy a nemzetközi hírszolgálatban különböző hírszéltek jelennek meg Magyarországon felől. Ezeket eddig válasza sem méltattuk. Most azonban olyan híreket terjesztenek, amelyekkel szemben a hallgatást félre lehet érteni. A mostani ilyen állítás, amelyet bizonyos oldalokról rendületlenül ismételtnek, bármennyire valószínűtlennek is hangzik, a kevésbé jól értesült körökben mégis hitelt talált és azt felhasználhatták volna az idegháború propagandisztikus céljaira. Azt hírszéltei ugyanis külföldön Magyarországról, hogy az egyik hadviselő állam fővárosában különbeke iránti kérést terjesztett elő, vagy legalább is ebben az értelemben tapogatózott. Ez a hírverés most már olyan méreteket öltött, hogy a leghatározottabban ki kell jelenteni: ilyenfajta lépéseket magyar részről sohasem tettek s annak, aki a magyar politikát ismeri, tudnia kell, hogy ez a politika sohasem volt befolyásolható a napi eseményektől és nem függ pillanatnyi konjunkturáktól. Tudni kell azt is, hogy a magyar politika külső események szerint igazodik, amelyek ezeréves állampolitikai hagyományok során érlelődtek meg. Magyarország azt a helyet, ahol ma áll, ezer esztendeje tartja változatlanul. Magyarország helyzete ma is az, ami mindig volt: hűség önmagához, emberi, szellemi, valamint erkölcsi ideáljaihoz.

Guerilla harcok kezdődtek a szicíliai ellenséges csapatok háta mögött

Berlinből jelentik: (B. T.) Katonai körök ideiglenes mérleget készítettek arról a veszteségről, amelyet az ellenség szállítóhajóiban a befőzés óta elszenvedett. Az ellenség összes hajóvesztését 800.000—1 millió tonnára becsülik.

Berlinben úgy vélik, hogy az angol-északamerikai gyárakba vonatni, mert a Földközi tengeri kikötők, amelyek alkalmasak hajójavításra, Alexandria, Port Said és Gibraltár, túl vannak terhelve. A megsérült hajókból álló karavánok a német tengeralattjáróknak kedvező célokat nyújtanak.

Rómából jelentik: (MTI) A Messagero a szicíliai helyzettel kapcsolatban megállapítja, hogy az ellenséges csapatok mögött megkezdődtek a guerilla harcok. Ez a legkésebb bizonyítéka az ellenséges propaganda abon állításainak valótlanságára, amely szerint a szicíliai lakosság támogatja az ellenséges hadműveleteket.

Berlinből jelentik: (B. T.) Catania vidékén perzselő hőségben dúl a csata — jelentik Eisenhower főhadiszállásáról. Montgomery csapatainak minden méterért meg kell küzdenie és akname-

védelmi harcok dűlnak, amelyek egyáltalán nem jártak a német erők visszavetésével, csak megállapították a németek előnyomulását. A német sajtó hőségesen magyarázza azt a rugalmas hadvezetést, amelyet a németek a keleti arcvonalon folytatnak. Ez a hadvezetés egyáltalán nem ragaszkodik makacsul egyes területrészekhez, hanem azzal el tudja érni, hogy az ellenség ember- és anyagerejét az összeomlásig felmorzsolja. Egyes hadműveletek eredményes harcokat eredményeztek. Az orosz arcvonal jelentősége semmivel sem kisebb, mint annakidőben Sztalingrád volt. Egyébként Oreltől 20—50 kilométernyire folytak a rendkívül heves harcok. A Szovjet egyre nagyobb tartalékokat vet a küzdelembe.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Július 1. és 21. között a Földközi-tengeren az elasz és német légiőrség elsülvesztett egy cirkáló, 3 torpedórombolót, két tengeralattjárót és súlyosan megrongál 17 cirkáló és négy torpedórombolót.

Berlin. (Interinf.) A balkáni hegyekben a Duna és a Száva között a német és horvát csapatok tisztogató hadműveleteiket a handák ellen befejezték. A banditák sok halottat veszítettek és nagyszámu fogoly került a tisztogató csapatok kezébe.

Londonba utazik a csungkingi külügyminiszter

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat szerint a csungkingi külügyminiszter a közeljövőben Londonba érkezik.

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Law angol külügyi államtitkár esütörtökön az angol hírszolgálat szerint kijelentette, hogy a csendes-óceáni háború kimenetele minden angol eszemponijából éppen olyan fontos, mint az európai háború. A csendes-óceáni hadjáratban Anglia saját érdekeinél fogva is érdekelve van.

London. (Bud. Tud.): Az alsóház elfogadta a kormány egy milliárd fontos új hiteliavaslatát. Ezt az összeget november elejéig a háborús kiadások céljaira fordítják. A háborús kiadások összege most eléri a 14,5 milliárd fontot.

Buenos Aires. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Wallace alelnök ügye, akit Roosevelt Jones kereskedelemügyi miniszterrel való ellentéte miatt felmentett egy fontos hadihivatal vezetésétől, továbbra is foglalkoztatja a közvéleményt. Roosevelt döntése után Wallace nem jelölheteti magát újra az alelnöki tisztségre. A mellette állástfoglaló lapok azzal vádolják Rooseveltet, hogy politikai és választási célok vezették Wallace felmentésekor.

Genf. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Patterson helyettes hadügyminiszter a sajtó képviselői előtt úgy nyilatkozott, hogy a harcok a közeljövőben jelentékenyen súlyosabbak lesznek. A veszteség nagyeága is növekedni fog.

Az igazi hősiesség

(P. A.) Halljuk a híret, hogy valamelyik amerikai vezér üdvözlötet küldött annak a tábornoknak, aki a Rómát bombázó repülőknél a főparancsnoka. Az üdvözléssel magasztalni kívánta azért a sikerért, amit a bombázással elért. Igen jellemző megnyilvánulás ez, mely az Európa elleni támadás legszegényesebb aktusában üdvözölni valót és magasztalásra érdemeset talál. A hadviselő hősiességnek minden oldalon meglehet a maga értékelése, s még az ellenfelek is elismerik egymásról azt, ami a saját életáldozat kockázatát viszi a küzdelembe. De védfelelenk támadását, hadicélokon kívülálló épületek, templomok, műemlékek és fegyvertelen lakosság pusztítását senki sohasem tartotta hősiességnek.

A háború pedig magasabb értelemben, csak a hősiességnek viadala, a vitatott életigények legmagasabbra fokozott ellentétének az egymással birkózása. Az ellenfelek nem aljasságaikat viszik egymással szembe, hanem nyílt kiállással erőik javát mérik egybe, hogy végeredményben az legyen a döntő, vajjon melyik oldalon több a jóságra, a földi sorvívés helyességére vivő erő. Megérdemelten győző csak az lehet, aki ezt a több erőt erkölcsileg is igazolni, döntően és meggyőzően bizonyítani tudja. Másképpen a háború nem igazságokat hoz ki, hanem még súlyosabbá teszi az igazságtalanságokat, s az emberiség több jóra törekvése, vagyis erkölcsi haladása helyett az erkölcsatlenségnek lesz a fokozója. A háború igazolására tehát azért kívánja meg az emberiség jobb felfogása, hogy abban ne az aljas indulatok, hanem a hősiességek, az életek szembenálló nagy elszántágai küzdjenek.

Ehhez az erkölcsi követelményhez képest se Róma bombázása, se a templomok és békés városnegyedek pusztítása nem olyan hadi aktus, amit hősiességnek lehetne nevezni. Persze, hogy egy kisebb életkőre támaszkodó vidéki magyar napilap ezt elmondja, az bizonyára nem hallatszik el a Róma bombázásáért gratuláló tábornokig. De mégis elmondjuk, mert közönségünk iránti tartozásnak érezzük, hogy erősítsük benne a természetes igazságtudatot, s az ellenség minden szinpadias hatásvadászatával és önmagát üdvözölő elfajulásával szemben közönségünket a maga erkölcsi felfogásához való hűségre figyelmeztessük. Végeredményben ennek az erkölcsi felfogásnak lesz igaza, s nem azoknak, akik a maguk küzdelemében nem tudnak hősiességek lenni.

Mert nem hősiesség — ismét mondjuk — a templomok és a védtelen lakosság bombázása, amit pedig angol-amerikai részről a hadviselés lényeges alkatrészeként alkalmaznak és erőltetnek. Nem véletlen találatokkal, hanem céltudatos rátöréssel. Azt

mondják a tulajdonos, hogy ekként a lakosság megfélemlítését idézik elő, s ez is harci eszköz a lakosságért küzdő katonák arcvonalának a megszállására. Mikor azonban csak ezt a „harci eszközt” alkalmazzák, akkor világosan elárulják, hogy az igazi harctereken nem tudnak győzni, s ebben a tehetetlenségükben vonulnak a templomok és a védtelen lakosság ellen. Ahol egyenlő felételekkel, a támadó és védő erők felfegyverzettségével kellene megbirkóznunk; ahol tehát a küzdelemben a saját életüket és a maguk feláldozását is kockáztatniuk kellene, ott nincs arra kellő elszántságuk. Ezért nem hősiessé, amit a templomok és védtelen lakosság bombázásával végbevisznek.

Olvassuk azt is, hogy az ellenfél robbanó játékszereket dobál le a harcvonalak mögötti területen. Legutóbb Bulgáriában is több gyermek áldozatául esett ennek a hadviselési módnak. Nálunk is a hadvezetőség kiadta a figyelmeztetést, hogy a mezőkön, utcákon, utakon található gyermekjátékszerekhez, töltőtollhoz, ceruzához, dobozhoz a gyermekek ne nyuljanak, mert ezek a csalogatoul ledobott holmik pusztára érintésre robbannak. Nyilvánvaló, hogy ilyen játékszerekkel nem a katonák és a fegyveres erő ellen küzd az ellenség, hanem egyenesen és kifejezetten a gyermekek testi épsége és élete ellen irányul a szándék. Hadviselés a játékos gyermek ellen! Hősiesség-e ez? Stratégiai fölény van-e benne? Semmi egyéb, csak gyáva és alattomos merénylet az emberiség legvédtelenebb része ellen, a gyanútlan gyermek elpusztítására irányuló gonosz szándék. És az ellenfél képes volt hadigyáraikat üzemből tartani, hogy ilyen gyáva gonoszság megvalósítására tárgyakat és készülékeket állítson elő. Az ilyen ellenfélnek soha igaza nem lehet. Ezzel a gyáva hadviselési móddal is csak azt árulja el, hogy maga sem bizik magában.

A védtelenekre támadás, annak rendszeresítése, a hősiesség utjának az elhagyása, ez mind annak a bizonyossága, hogy az ellenfél kétségbeesett. Nem tud rendes erőkkel küzdeni, nem tud harci pontok ellenállásával megbirkózni, tehát megkísérli a frontok mögött a gyáva háttámadást és egyéb alattomos harci módokat. Sikert helyett itt is csak azt érheti el, hogy az utálat mellett bizalmatlanság támad iránta. Aki csak így tud küzdeni, ez ellen még a legegyszerűbb emberben is föltámad a kétség, vajjon van-e annak igaza és igazságosító ereje, aki nemtelen eszközök segítségével akar más népek fölött uralmat és rendelkezést kieroszakolni. Az összes népek, melyeket így támadnak, csak megerősödhetnek a maguk több és jobb erejének tudatában.

És meghatva néznek arra az aszkéta-alaku, fehér fényességű nagy emberre, ki most a pápai trónus magasságából leszállva, odáborul Róma város összerombolt templomának romjai fölé. Hallja minden jó ember, az ellenség között levő jó emberek sokasága is, mikor ez az imádkozó nagy lélek kimondja a szót, hogy Róma templomaiban fog tovább is a védtelennel együtt könyörögni, s Róma népének a sorsát vállalja minden bombázással szemben. Vállalja fegyvertelenül, vállalja azokkal szemben, akik a védtelenek ellen a fegyveres rombolásra a hősiesség nélküli háborúra szánták el magukat. A hősiesség nélküli háború ellen így indult el a

lelkek hősiességének legnagyobb hitvallója. Fegyvertelenül, kitárt lélekkel, égig érő nagyság szellemerejével. Sohase lesz lehetséges az, hogy ezzel a szellemi erejű óriási hősiességgel szemben a támadók hősiességének sivár hiánya győzni tudjon.

Hiába üdvözlik egymást a templomból tábornokok. A romokból fel-támadó hősiesség fog győzni.

„Szilárdan állunk katonai hatalmunk teljén és kezünkben van az, ami a háború megnyeréséhez szükséges”

Göbbels miniszter cikke a háborús helyzetről

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Göbbels birodalmi miniszter a *Das Reich* című hetilapban a keleti és szicíliai eseményekkel kapcsolatban megállapítja, hogy végetért a nemzetközi feszültség, amelyet ellenséges oldalról az idegháború fokozásával növelt.

— Az európai háború döntő szakaszába lépett, — hangsúlyozza a miniszter. — *Mi nyugodtan nézünk a dolgok feloldása felé. Az ellenség, bár lelkiileg teret nyert, katonailag helyzete nem változott. Másrészt meg kell állapítani, hogy az ellenünk irányuló beszéd- és iráshadjárát kizárólag a világ közvéleményének angolszász szempontból való megnyerésére és a németiség félrevezetésére szolgál.*

A miniszter a továbbiakban rámutat ezeknek a kísérleteknek hiábavalóságára, majd így folytatja:

— *A mi győzelemben vetett szilárd és megrendíthetetlen hitünk nemcsak érzéseken, hanem a tények valóságán is*

alapul. *Az ellenfél a háború kezdete óta háborút eldöntő sikert nem aratott. Így minden valószínűség szerint a háború további folyamán sem fog tudni ilyen sikert kicsikarni. A negyedik háborús év végén vagyunk. Az ellenfél eddigi igyekezete, hogy részleteredményekkel egyensúlyozza ki helyzetét, nem sikerült. Időnként itt-ott visszaesések lehetnek, az azonban, amire szükség van ahhoz, hogy a háborút megnyerjük, a kezünkben van. Az ellenség túlkörán hirdeti győzelmét. Sem az ő napjuk nincs emelkedőben, sem a miénk leldőzőben. Szilárdan állunk katonai hatalmunk teljén.*

Berlin. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A *Neue Zürcher Zeitung* a Duce és a Führer találkozásáról azt írja, hogy a találkozó újabb bizonyíték arra, hogy mindaz, amit a két tengelyhatalmak szétválasztásáról beszélnek, nem egyéb pusztá fecsegésnél. Noha a közvélemény nem szól részletekről, bizonyos, hogy fontos határozatokat hoztak a közös védelem és katonai intézkedések terén.

Angol püspök elítélő nyilatkozata Róma bombázásáról

Rómából jelentik: (MTI) A *Messenger* jelenti: Angliában megbotránkoztatást keltett egy angol püspök nyilatkozata, aki elítélte a Róma elleni légitámadást.

Istanbulból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Róma bombázása Törökországban mindenhol mély megdöbbenést keltett. Bár a lakosság többsége muzulmán, mégis az az általános fel-fogás, hogy Róma, mint a kereszténység fővárosa, megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot.

Az amerikai közvéleményben is felzúdulást keltett az Örök Város bombázása

Torinóból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A *Gazetta del Popolo* megállapítja, hogy az angolszász kormányok kivánságára Japán és rádióik elhallgatták a Szent Lőrinc bazilika elpusztítását, ezzel azonban nem büntethették el a pusztítást, mert a pápa tiltakozása történelmi tény marad.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államokban is elismerik, hogy Róma bombázása alkalmával az amerikai repülő kíméletlenül bombázták a vallási és polgári épületeket. A katolikus egyházközségek egyhangú tiltakozással fordultak közvet-

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A vatikáni gyűjteményeket augusztus 1-én bezárják és előreláthatólag egy hónapig zárva maradnak.

Rómából jelentik: (B. T.) A Róma ellen intézett légitámadás következtében megkezdődött a lakosság elköltöztetése. A fasiszta párt százezer gyermeket küldött vidékre. Egész Olaszországban lefoglalták a fürdőhelyeket, ami lehetővé teszi az ország legnagyobb városából 900.000 gyermek eltávolítását.

lenül a Fehér Házhoz, és hivatkoztak arra, hogy az elnök maga ígérte meg az egyházi épületek tiszteletbentartását. A bombázásnak nagy visszhangja támadt a parlamenti, politikai és diplomáciai körökben is, amennyiben mindenütt szenvedélyes vitaközlésre adott okot. A Fehér Házban több értekezletet tartottak és azzal a hatással foglalkoztak, amelyet Róma bombázása a közvéleményben keltett. A latínamerikai lapok tudósítóinak közlése szerint a közvélemény felzúdulása igen mélyreható és igen széles körökre terjed ki.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Üzenet a Volgapartról,
BELVAROSI: Ejtélro kiderül,
CASINO: Az új földesur,
KORONA: Haditudósító kiállítás.

Figyelmeztetés a jégkárokról biztosított törpe- és kisbirtokosoknak

Az 1943. évi jégbiztosításokban az egységárazás az elmúlt évi hatóságai terményáraknak felelnek meg és így a kártérítés is ezen árak alapján történik. Ezen árak azonban alacsonyabbak, mint az 1943. évre most kormányrendeletileg megállapított árak. Épp ezért szükségesnek tartja a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége a járadékbiztosítással bíró mezőgazdák figyelemztetni, hogy mindazok, akik előforduló jégkáraiknak az új hatóságai áron való kifizetését igénylik, sürgősen emeljék fel biztosításaikat az új egységárakra. Elegendő a biztosító vállalatához ajánlott levelezőlapot küldeni, ebben tüntessék fel a folyó évi jégbiztosítási kötvényük számát és írják meg, hogy az 1943. évre megállapított hatóságai árak biztosítását kívánják. Az árkülönbözeti biztosítás feladása előtt bekövetkezett jégkárok a kötvényben feltüntetett és minden esetben a mostani hatóságai áraknál alacsonyabb egységárakkal kártalanítottak.

Biharkeresztesen egy halálesetet és tizenhat súlyos megbetegedést okozott az élelmiszer-mérgezés

Biharkeresztesről jelentik: A biharkeresztesi tisztiorvos jelentette a debreceni ügyészségnek telefonon, hogy a községben mérgezés következtében súlyos beteg lett Szücs Margit, aki a kórházba való szállítás után meg is halt.

A községben még 16-an lettek betegek és az a gyanu, hogy élelmiszermérgezés történt. A mérgezési esettel kapcsolatban indult vizsgálat során megállapították, hogy a mérgezést egy uradalom idénymunkásai kapták és azok közül is az a munkáscsapat, melyet Komádiból szerződtettek. Több községből szegődött munkásokat, de csak a komádiak sorából történtek megbetegedések. A munkások nem közös konyhán étkeztek, hanem az uradalomtól kapott élelmiszerekből főztek maguknak.

Több orvos megvizsgálta a beteget, akiknél fejfájás és gyomorfájás ideges rángatózásokkal vegyesen fordult elő. A súlyosnak indult betegség mind a 16 esetben gyógyult, csupán Szücs Margit halt meg. A halál okát agyhártyagyulladásban állapították meg. A munkások az uradalomban nikotinos és arzénos permetező munkálatokban is résztvettek és lehetséges, hogy permetezés közben kaptak mérgezést.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

XII. évf. — Péntek, 1943. július 23.

Hatszáz hadosztály viaskodik egymással a keleti arcvonalon

Sziciliában észrevehetően mérséklődött a harci tevékenység. Catanától délre meghiusították az angolszászok átkarolási kísérletét

A pápa munkájának javarészét a hajléktalan lakosság támogatására fordítja

Milánó. (MTL.) A Német TI jelenti: A Stampa közli, hogy a Szentatya Róma újabb bombázása esetén még a bombázás alatt a város belsejébe költözik.

Berlin. (MTL.) Illetékes német helyen hangoztatják, hogy a Szentatya levele jelentőségében felülmúlja a tisztán formai diplomáciai tiltakozást.

Róma. (MTL.) A Német TI jelenti: A bombázás következtében hajléktalanná vált lakosságot Vatikán közelében helyezték el iskolákban. XII. Pius pápa a napokban nagyobb összegű pénzt küldött a hajléktalan lakosság ellátására és ruházatára. A pápa munkaidejének nagyrészét az ő támogatására fordítja.

Oreltől az Azovi-tengerig felfrissített erőkkel nagy támadásokat indított a Szovjet

Berlin. (MTL.) Az oreltől az Azovi-tengerig húzódó csata egyes helyein egyre erősödő támadásokat intézett a szovjet. A német csapatok továbbra is tartják fővonalait. Az oroszok óriási erőfeszítéseket fejtenek ki a német vonalak áttörésére és nem kevesebbet akarnak elérni, mint a háborút a maguk javára eldönteni. Hogy törekvések nem jártak sikerrel, az annak tulajdonítható, hogy a németek által előbb kibombolt támadásban rengeteg hadianyagot veszítettek. A két hadszínter közötti kapcsolatot Berlinben hangsúlyozzák. A keleti arcvonalnak azonban nagyobb a jelentősége a háború kimenetelére szempontjából. A keleti harctéren a két fél mintegy 600 hadosztályt állított szembe. Szicília még Olaszország számára is előtér. Az itteni harcok kimenetelére Olaszországra, még kevésbé Európára hat ki. A szicíliai harcteret az oroszok sem hajlandók második arcvonalaként elismerni és Európa előzölésén olyan harctér létesítését értik, amely kényszeríti a németeket a keleti arcvonalról való csapat elvonására. A háború sorsa továbbra is a keleti arcvonaltól függ.

Berlin. (MTL.) A Führer főhadiszállásáról közli a Német TI. A véderő főparancsnokság jelenti: A szovjet szerdán is folytatta hiábavaló tá-

madásait az Azovi-tengertől az oreltől a keleti arcvonalon. Részt vesz friss erőkkel indította az ellenség támadásait, amelyeknek súlypontja Kujbisevo, Izjum és Bjelgorodtól északra lévő térség és az oreltől kanyarulat volt. A szovjet támadások összeomlottak a német vonalak előtt. A helyi betöréseket azonnali ellentámadással mindenütt meghiusítottuk. A német gyalogosok a legutóbbi súlyos harcok során különösen kitűntek magukat. A német csapatok tegnap 165 szovjet harckocsit pusztítottak el. Német tengeri erők az elmúlt éjjel az Azovi-tengeren a szovjet utánpótlási kikötőket és a miusi állásokat támadták. Egy ellenséges őrnaszádot elsüllyesztettek, egy másikat felgyújtottak. A Halász-félsziget vizéin gyors német harcigépek megsemmisítettek egy szovjet naszádot. Sziciliában az ellenség újabb támadást indított. A tengelycsapatok hevesen ellenállnak és súlyos veszteségeket okoznak az ellenségnek. Augusta kikötőjében a tengely repülői elsüllyesztettek egy tízezer tonnás tartályhajót és hat másik hajót megrongáltak. Ma a kora hajnali órákban egy német gép megsemmisített egy ellenséges gépet, amely Róma egyik repülőtere ellen kísérelt meg támadást.

Meghíusultak a bolsevisták áttörési kísérletei a keleti arcvonal északi szakaszán

Berlin. (Interinf.) A keleti arcvonalon az északi szakaszon megkísérelt áttörés nem tekinthető másnak, mint nagyszabású tehermentesítő hadműveletnek. Azok a súlyos veszteségek, amelyek a bolsevistákat már eddig is érték páncélosokban és más fegyverekben az oreltől csata során szerdán már arra kényszerítették az ellenséget, hogy eddig gondosan ki-mélt lövészadosztályokat vessen harcha, minthogy nincs már elegendő páncélos alakulat. A bolsevisták veszteségei súlyosak, amelyhez viszonyítva a hadműveleti sikerek jelentéktelenek. Ezzel szemben az Orel körüli ív déli részén, valamint a várostól keletre és északra a német ellentámadások sikeresek voltak és minden-

esetben fontos területekre visszafoglalását eredményezték. A bolsevista támadások a német elhárítás tüzeiben megtörttek. A szovjet szerdán 204 páncélosot veszített. A német légi-erő erős kötelékei 18 légharító utat elpusztítottak. Megemlítendő, hogy a szovjet páncélos erők nagyrészét Bjelgorodnál vetették harcha. A hiába való erőlködések során a szovjet 120 páncélosból 85 páncélos elvesztett.

A szicíliai harcok mostani helyzetét az jellemzi, hogy a harctevékenység észrevehetően mérséklődött. Ez azonban csak átmeneti jellegű és összefüggésben van azzal, hogy Montgomery és Patton csapataikat átcsoportosítják és újabb erőket vonnak

össze a sikeres tengely ellenállás következtében. Megállapítható, hogy az ellenség minden áttörési, bekerítő kísérletét a mozgékony elhárítás határozottan kivédte. A helyzet Szicília középső szakaszán Catanától délre a keleti partokig lényegében nem változott. A tengelycsapatok a catanai síkság északi peremét elzárták és ezáltal meghiusították az ellenség nagyszabású átkarolási kísérletét. — Montgomery csapatai Catanától délre gyengébb erőkkel felderítést végeztek, amelyeket visszavertek. A tengely légiereje szerdán nagyobb mértékben bombázta az ellenséges csapatokat, valamint a minden fajtájú ellenséges hajókat. Egy nehéz német harcigépkötélék a 21-re virradó éjjel megtámadott Augusta kikötőjében horgonyzó hajókat és elsüllyesztett egy tízezer tonnás gőzöst, két nagyobb hajót 9 ezer tonnával megrongált. Súlyos találatokat értek el egy négyezer tonnás teherhajón is. Há-

Vatikán mindenkor semleges marad

Róma. (MTL.) A Német TI jelenti: Vatikáni körök nyilatkozata szerint Vatikán állam kénytelen volt tevékenységét korlátozni annak következtében, hogy a háború közelebb került államterületéhez. Ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy a lateráni szerződés értelmében Vatikán területén mindenkor semleges marad. Emi-

keztenek arra, hogy Olaszország a lateráni szerződés alapján a hadiállapot ellenére is megengedte a postaforgalmat a Vatikán állam és a hadviselő államok között. Azt is megengedte, hogy a szentszékekhez akreditált angol és amerikai diplomaták, valamint Spemann érsek átutazzanak Olaszország területén.

Megerősödött Catania védelme

Zürich. (Bud. Tud.) Az angolszász főhadiszállás jelentése hangsúlyozza, hogy a szicíliai tengelycsapatok szivósen ellenállnak. Catania védelme az utóbbi napokban megerősödött. Szicília megszállt részein a font és a lira arányát 1:400-ban állapították meg.

Róma. (MTL.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1153 közleménye: Sziciliában az ellenség a középső és a keleti szakaszon harckocsik és gyalogosok bevetésével támadást hajtott végre. A tengelyerők makacs ellenállást fejtettek ki és emberben, valamint anyagban érzékeny veszteségeket okoztak. Szicília délkeleti partvidékénél torpedóvető repülőgépeink eltaláltak hét nagy gőzöst, amelyek közül az egyik felrobbant. Augusta kikötőjében a tengely bombázógépei egy tartályhajót elsüllyesztettek. Hat kereskedelmi hajót megrongáltak.

Vádak a hotspringi értekezlet ellen

Stockholm. (MTL.) A Német TI jelenti: Lord Beaverbrook az angol felsőházban kijelentette, hogy a hotspringi értekezlet becsapja a világot. Az értekezlet terveket kovácsolt a jövőre nézve, de semmit sem tett a jelenlegi inség enyhítésére. Óriási in-

teretnek arra, hogy Olaszország a lateráni szerződés alapján a hadiállapot ellenére is megengedte a postaforgalmat a Vatikán állam és a hadviselő államok között. Azt is megengedte, hogy a szentszékekhez akreditált angol és amerikai diplomaták, valamint Spemann érsek átutazzanak Olaszország területén.

rongáltak. A 17-re virradó éjjel Siracusa közelében egy búvárnaszádunk megtámadott egy ellenséges alakulatot, amely két nagy egységből és rombolóból állt. Az egyik nagy egységet eltalálta. Angol és amerikai repülőgépek bombázták Grossetto, Nápolyt, Salernót és Cagliari-t. A bombázás lényegtelen károkat okozott. Salerno környékén ellenséges repülőgépek géppuskáztak egy vonatra, amely hadifoglyokat szállított. — Szardínia légvédelmi ütegei két gépet lőttek le. Csütörtökön a kora reggeli órákban egy német repülőgép elpusztított egy brit repülőgépet, amely géppuskával támadást kísérelt meg Róma egyik repülőtere ellen. Újabb megállapítások szerint a Róma elleni ellenséges támadásnak 717 halott és 1599 sebesült áldozata van.

Telt ház
Amul!
Kacag!
Tombol!
a viláгатtrakciókon

Előadások kezdete pontosan fél 8 órakor.

Jegyelővétel: d. e. 10—1 óráig, d. u. 3 órától.

Telefonrendelések 14—89.

rom gőzöst 11.000 tonnával, valamint egy partraszállító naszádot megrongáltak. A kikötőben nagy tüzeket figyeltek meg.

Hirdessen
a Magyar Lapokban

Kiket kell nehéztestimunkásoknak tekinteni?

A pilóta és a gépszedő is nehéztestimunkás

A hivatalos lap tegnapi száma közli a kormány rendeletét a nehéztestimunkások körének megállapításáról. A rendelet szerint általában nehéztestimunkások a teherhordó-, szállító- és rakodómunkások, ideértve a nehéz tárgyakat testi erővel az üzemen belül hordó szállító- és rakodómunkásokat is.

A mező- és erdőgazdaságban: Kubikusok, favágók, mész- és szénégetők.

Az ipari munkásoknál általában nehéztestimunkásoknak számítanak a kézierővel dolgozó kazánfűtők, a generátoroknál dolgozó kézi adagolók, megmunkáló gépet nehéz darabokkal, testi erővel kiszolgáló munkások.

A vas- és fémiparban: Vas- és fémöntők, kemencemunkások, hengerékek, húzó munkások, sajtológépen dolgozók és fémnyomók, melegfűrészelés és melegollóval dolgozók, öntődei és hengerdei darukezelők, hegesztők, önozó, horganyozók és olmozók, ha nehéz munkakörülmények között dolgoznak. Öntők és olvasztók, kalapácsvezetők, nagy munka-

darabokkal dolgozó sajtológók és lyukasztók, kézi- és gépkovácsok és a nagy testi erőt kifejtő lakatosok.

A kő-, föld-, agyag- és üvegiparban: agyag-, homok- és kavicsbányászok, kőfejtők, kővágók, kőfaragók, kőeszelők, téglavetők, samott-tégla- vetők, téglá- és cserépsajtoló munkások, üveglvasztók, üvegfúvók és üveghúzó.

A fa- és csontiparban: rönkkéregzők, gombfát feldolgozók, lánnyomással dolgozó furnirdarabolók, faapritók és parketherakók.

A bőriparban: Tanningyártó munkások, ázó-, meszes és cseres műhelyben nagy állathőrökkel dolgozók.

A fonó- és szövőiparban: Filmnyomó munkások, nedves apretúránál dolgozók, kender- és lenáztató munkások.

A papirosiparban: fahántolók, facsiszolók, kénporkölő kemencéknél dolgozó munkások.

Az élelmezési és élvezeti cikkek gyártásánál: Vágók, vágóhídi hajtók, cukorfűzők, diffundánsok, illetve szelészárító kazánházi munkások, sör- és malátagyártáknál a malátafor-

gatók, végül a sütőmunkások.

A vegyészeti iparban: Klórral, klor-szulfonsavval, technikai gázokkal, az oxigén és hidrogén kivételével kénsavval, salétromsavval, lúggal, szelmiákszesszel, ólommal és nikotinnal dolgozó vegyészeti munkások, zúzó- és őrlőmunkások, izzón folyó elektrolízisnél alkalmazottak, gázgyári retortáknál, koks- és kamarás kemencéknél alkalmazottak, továbbá gumi, műgumi vagy műanyaghengereknél keverő munkások.

Az építőiparban: Kőművesek, állványozók, beton- és vasbetonépítésnél alkalmazottak, ácsok, vasút- és hidépítők, mélyfűrók, búvárok, súlylyesztőszekrényben dolgozók, út- és mélyépítésnél, légnymásos szerzőmunkánál és kézi döngölőknél alkalmazott munkások.

A sokszorosítóiparban: nyomdai gépmesterek, betű- és tömöntők, kézi- és gépszedők.

Végül a villamosműveknél oszlopon dolgozó hálózati villanyszerelők, mozdonyvezetők, mozdonyfűtők, közfergalmi repülőterek műszaki személyzete és a légiforgalmi vállalatok, hajók személyzete.

Felmentette a törvényszék Crisan Miklós volt román fogházörmezt a lopás vádjáról

Bebizonyította, hogy saját fáját szállította el a fogház udvaráról. Emberségesen bánt a politikai elítéltekkel

Nagyváradi. Érdekes bünpert tárgyalást esütörtök délelőtt a nagyváradi törvényszék. A vádlott Crisan Miklós nyugalmazott fogházörmezt néhány esztendővel ezelőtt még maga is a bűnügyi hatóság egyik tényezője volt. Most maga is vádlott lett, néhány régebbi fogoly vádaskodása alapján ugyanis az ügyesség folytatólagosan elkövetett lopás bűntette miatt eljárást indított ellene. Ebben az ügyben a bíróság már négy ízben tartott tárgyalást, a tanuk egyrészenek meg nem jelenése miatt azonban ítéletet mindezekig nem hozhatott. Az ügyet most dr. Gavallér László egyes büntető bíró tárgyalta, a vádat dr. Dutkay István ügyész képviselte, a vádlott egyébként védő nélkül jelent meg.

A bíróság mindenekelőtt felolvasta a vádiratot, amely szerint az ügyesség azért emelt vádat Crisan Miklós ellen, mert — mint fogházörmezt — hivatalos lehetőségeivel visszaélve, 1940 júliusától ugyanazon év szeptemberéig fát, buzát, zabot, lisztet, hagymát, ezenkívül 50 pár baromfit és különböző ruhaneműket vitetett saját lakására a fogház udvaráról és az említett dolgokat — melyek állítólag a fogház tulajdonát képezték — eltulajdonította.

A bíróság a vádirat ismertetése után, a vádlott előző vallomását is felolvasta azzal a megjegyzéssel, hogy a terheltnek jogában áll vallomását, amennyiben ezútségesnek látná, módosítani. Crisan Miklós előző vallo-

mása megtételekor tagadta a terhére rótt büncselekmény elkövetését s azzal védekezett, hogy a fa, amit a fogház udvaráról elvitetett, az övé volt. Előzően ugyanis engedélyt kért a fogház akkori igazgatójától, hogy a saját részére vásárolt fát a fogház udvarán rakathassa le s a kért engedélyt meg is kapta. A fát azután, mikor szükség lett rá, állítása szerint, a tulajdonjog igazolása mellett,

elvitette. Hasonló volt a helyzet a többi termények elvitelénél is — jegyzi meg a vádlott vallomásaiban.

A bíróság itt megszakítva a vádlott előbbi vallomásának felolvasását, — felveti a kérdést hogy mi történt az állítólag eltulajdonított cipő és ruhaneműekkel.

— Bakkancsokat — válaszol a vádlott — a román imperium idején utoljára 1931-ben kaptak a fogház-

örök és rabok, akik között tehát csaknem tíz esztendőn keresztül nem osztottak ki újabb lábbelit. Ilyen körülmények között tehát — fűzi hozzá Crisan örmezt — lehetetlen lett volna egyetlen pár bakkancsot is elvinni, hiszen már az sem volt ép és elegendő, amennyivel rendelkezünk.

A bíróság ezután ismertette még Oláry Gusztáv főhadnagy vallomását. Ebből kiténik, hogy Oláry főhadnagytól — aki a főhatalomváltás idején a fogház raktárának átvételére kapott megbízást — Crisan örmezt engedélyt nyert a fogház udvarán lévő fa egy részének elszállítására, miután igazolta, hogy a fa az ő tulajdonát képezi.

A bíróság ezenkívül több tanu vallomását ismertette még és kihallgatott személyesen is több tanut. A tanuk általában nem tudtak semmi komoly bizonyítékot felhozni arra vonatkozóan, hogy Crisan Miklós valóban lopkodta volna a fogház tulajdonát képező értékeket s nagyrészt csak „hallott ilyesmirel”, vagy a látszat után ítélve, tartotta valószínűnek, hogy a vádlott valóban elkövette a terhére rótt büncselekményt. A bíróság arra a kérdésre, hogy Crisan örmezt milyen embernek ismerték, akadt tanu, aki azt válaszolta, hogy különösen azokkal a magyar foglyokkal szemben, akik politikai okok miatt lettek elítélve, a vádlott emberségesen bánt s egyébként sem merülhetett fel semmi panasz ellene.

A bíróság végül is Crisan Miklóst felmentette a vád és következményei alól, miután megnyugtató bizonyítékok nem merültek fel bűnössége mellett. Az ítélet jogerős.

Dr Kiss Endre előadása az új munkabérekéről

Nagyváradi. Érdekes és fontos jelentőségű előadást tartott dr. Kiss Endre, a nagyváradi ipartestület főjegyzője esütörtök délután 6 órai kezdettel, a vas- és fémiparosok szakosztálya előtt a legújabb miniszteri rendeletről, amely a munkabérek emelését szabályozza.

A kis ágyú

Irtó: Inczedy Ákos

Valahol Oroszországban. Mindenütt csak hó és hó, amerre a szem ellát.

A lövészárk futóárkában öreg honvédek álldogálnak és nagyokat hallgatva nézik szótlan a csillagos eget.

— Az ott a Göncöl, — mondja az egyik.

— Igen. Ugyanezt látják most otthon is.

Nagy csend. Mindenki hazagondol. Haza a Maros és Körös mentére, ahol ilyenkor már a hóval fedett, kis, fehér, falusi tanyaházak ablakai lecsukott szemmel néznek az éjszakába. A kicsi házak lakói, fáradtan a napi munka után, nyugovóra tértek. Talán egyik-másik még motoz a ház körül. Talán nézik ők is a csillagos eget és idegondolnak rájuk. Talán gondolnak arra is, hogy ép most, ugyanakkor valaki szintén a Göncöl szerét nézi a csillagos égen. A szobában, ha le is fekiüdtek, még bizonyosan nem

alszanak, hanem a sötétben beszélgetnek és ép úgy sóhajtoznak utánuk, mint itt ők az otthoniak után.

— De fene messze vagyunk hazulról.

— Messze nagyon.

Nagyon nagy csend támad. Itt ott egy-egy nagy sóhaj is felszakad a szivekből. Horváth örmezt is köztük ül. Hallgatja őket csendben. Nézi a csillagos eget, hazagondol ő is. Az asszonyára, az asszony-lányára és a három kicsi unokájára, különösen a legkisebbikre, a fiúra, a kicsi Mihályra. A melle tele van kitüntetéssel.

Hallgat arról a leghíresebb, hogy senki sem tud olyan nagyokat hallgatni, mint ő. Értelmes, jófejű magyar, ő szokta a katonák ügyes-bajos dolgait intézni.

Az egyik honvéd megszólal:

— Baj van a hadi segéllyel, irtó az asszony.

Horváth hallgat. A beszélő odaadja az asszony levelét. Horváth Mihály elteszi és nagyokat bólogat. Az azt jelenti, hogy majd ír. Majd rendbe teszi a dolgot.

Mozgolódás támad a futóárkban. A katonák felugrálnak. A századparancsnok.

— Járörbe kell menni. A drótkadályokat kell megvizsgálni.

— Ki jelentkezik önként?

Néma csend a válasz. Aztán előáll Horváth örmezt.

— Már megint maga, Horváth Mihály?

— A többinek gyereke van otthon.

— Van, de már nagy, én már öreg vagyok, három unokám van.

— Hány éves maga?

— Ötven leszek.

— Jó, hát válasszon ki magának négy embert és induljanak!

Egy darabig lassan, óvatosan mentek előre. Egyszerre csak az oroszok kezdik egymásután világitó pisztolyokkal és fényoszlopokkal végigseperni a terepet.

Angliát meghódította a zsidóság

Írta: Aldag Péter dr.

Az alábbi cikket Aldag Péter dr. berlini munkatársunk írta, aki kitűnő ismerője az angliai zsidókérdésnek és az angliai zsidó befolyásnak. Ő a szerzője a „Zsidók meghódítják Angliát” és „Zsidók uralkodnak Angliában” című könyveknek, amelyek a Nordland-Vergal (Berlin) kiadásában láttak napvilágot.

Az alábbi cikkben végigvezet bennünket azon az úton, amelyet a zsidóság megtett Anglia végleges meghódításáig.

Amikor Nagybritannia létrehozta a második világháborút, ezt a lépését azzal okolta meg, hogy meg kell védenie a kisállamokat és a demokráciát — mondja angol — világérdekekért.

Pedig mi maradt meg ebből az egykori brit világból? Egyre világosabbá válik, hogy Angliában lépésről lépésre azok a körök hatolnak az előtérbe, amelyek nyíltan, vagy titokban szélsőséges irányzatot kívánnak követni. A legutolsó parlamenti időközi választás alkalmával egy olyan jelölt győzött, aki kifelé ugyan látszólag a brit jövő ideáljaiért küzd, a valóságban azonban ügyesen leplezett radikális baloldali célokat követ.

Nagybritannia külpolitikai téren is fellebbentette magáról a valóságot takaró fátylat. Késznek nyilatkozott arra, hogy Európát a bolsevizmus martalékaül engedi át és ezzel kinyilvánította, hogy feladta nagyhangon hirdetett szerepét, a kis államok védelmét. Ezt a tényt Lengyelország példája igazolja a legvilágosabban.

Tovább folyik az Angol Birodalom kiürítése az Egyesült Államok részére, ami szintén önmaga helyett beszél.

Ezek az események felvetik azt a kérdést, hogy miként is került sor erre a háborúra és a háború következményeképpen a Brit Birodalom szét hullására?

Minden kétséget kizáróan megállapíthatjuk, hogy ebben a vonatkozásban a zsidóság uralmi helyzete az Angol Birodalomban nem lebecsülendő szerepet játszott. Éppen ezért érdemesnek tartjuk, hogy röviden vázoljuk Anglia elzsidósodásának történetét.

1

Egy tág látókörű, előrelátó király, Eduard 1290-ban kiutasította a zsidókat az országból. Ezt a rendszabályt az angol nép védelme érdekében fo-

ganatosította. Három évszázadon keresztül Anglia teljesen zsidómentes egészen a XVII. század kezdetéig, amikor lassankint szivárogni kezdtek az országba a spanyolországi marranus zsidók, akik személyes előnyökért látszólag keresztényekké váltak. A viszonyok rendkívül kedvezőek voltak törekvéseik számára, mert az Angliában hosszú időn át uralkodó vidéki nemesség egyre inkább háttérbe szorította a vagyonos városi kereskedő osztályt. Ezek a kereskedő körök voltak a képviselői annak a puritanizmusnak, amely az életfoglalmakat egyre inkább racionalizálta. Aki gazdag volt, az a puritánok felfogása szerint egyszersmind jó is volt. A gazdagsághoz vezető ut azonban az üzletlen keresztény vezetett. Emellett a puritánok eszméi mindenekelőtt az ótestamentumon alapultak és így a zsidósággal számos ponton találkoztak. Ennek az lett a következménye, hogy Cromwell idején a zsidók nem sokára jelentős szerephez jutottak a gazdasági életben, ami annál is inkább könnyű volt számukra, mert a már abban az időben messze szétágazó hirszolgálatukat mint kémek Cromwell szolgálatába állították, akik a zsidók segítségével mind bel-, mind pedig külpolitikai téren a legfontosabb értesüléseket szerezte meg elleneségeik szándékairól.

Miután a zsidóságnak sikerült 1740 évben kivívnia teljes egyenjogúságát a brit gyarmatokon, ezt a sikert ugrodészka gyanánt használta fel arra, hogy az anyaországban is hasonló jogokat vivjon ki magának.

Heves küzdelmek után az 1753-as esztendő a király, valamint az alsó- és felsőház segítségével meghozta számukra azt a törvényt, amely az anyaországban is alapjául szolgált a zsidó emancipációnak. Ez a győzelem azonban átmenetileg vereséggé változott, mert az angol nép túlnyomó többsége, az alsó papság és külö-

nösen a londoni City köréi által vezetve számos tiltakozó iratot adott be és az egész országra kiterjedő tüntetésekkel végül is arra kényszerítette annak a törvénynek pártfogóit, hogy maguk is a törvény hatályon kívül helyezése mellett lépjenek fel.

A királyi udvart, a törvényhozó testületet és az anglikán első papságot már megnyerték céljaiknak a zsidók, ami nem lepheti meg Nagybritannia akkori belpolitikai helyzetének ismerőit. De a nép elég egészségesnek és erősnek bizonyult ahhoz, hogy akaratát keresztül vigye.

2

1714-től 1762-ig szünet nélkül a liberálisok tartották kezükben az uralmat. Ennek első sorban az volt az oka, hogy az angol trónra meghívott hannoveri királyok a konzervatívoktól nem akartak tudni és kizárólag a vagyonos liberális kereskedői körökre támaszkodtak. Ezek a körök viszont szoros kapcsolatban állottak a felső papsággal, amely tekintélyes javadalmi alapján nagy pénzügyi érdekeltségekkel rendelkezett.

Anglia történetének egyik szakaszában sem tették ezek a körök annyira magukévá a korrupció elvét, mint ebben az időben. Kézenfekvő, hogy a zsidók ezt a helyzetet a legmesszebbmenően kihasználták saját céljaik érdekében.

Ha az ember végignézi azokat a karikatúrákat, amelyek ebben a viharos esztendőben jelentek meg az angol sajtóban, egyenesen meglepi az a tisztánlátás, amellyel az angol nép már abban az időben felismerte a zsidó módszereket.

Különösen a londoni City volt az, amely eddig az időpontig a legerősebb zsidóellenes bástyának bizonyult. Lehet, hogy a brit főváros tekintélyes kereskedőit talán tudatlatti faji megfontolásokon kívül az üzleti versenytársakkal szembeni irigység is ösztökölt, amikor a zsidók ellen foglaltak állást, de mégis kétségtelen, hogy elsősorban az egészséges védekező ösztön volt az, amely minden rendelkez-

zésre álló eszközzel ellene szegült annak, hogy az idegenvérű zsidóság benyomuljon az angol nép közé.

De a zsidók ezután sem adták fel harcukat. A következő 80 esztendő alatt lassan, de biztosan növekedett befolyásuk a Cityben, amely 1830-ban már a zsidók fellegvárává változott. Innen intézték támadásaikat a felső- és alsóház, valamint a közvélemény ellen. 28 esztendőn keresztül a törvényhozás házában, az iskolákban, egyetemeken, szöszékeken, egyszerűen mindenütt egész Anglia területén a legnagyobb elkeseredéssel folyt a zsidókérdés vitája pro és contra. Ismét a liberális körök voltak azok — különösen John Russel lord vezetékével — akik legkétségesebb előmozdítói voltak a zsidóság terveinek. Az emancipáció terén elért végleges sikerüket azonban kétségtelenül az akkori közélet két vezető férfiújának köszönhetik: Nathan Meyer Rotschildnak és a kikeresztelkedett zsidó Benjamin Disraelinek.

3

Rotschild gondoskodott róla, hogy ne legyen hiány a szükséges anyagiakban és éppen a londoni City volt az, amely a fennálló alkotmánnyal ellentétben 1847-ben képviselőjelöltként léptette fel Rotschildot. Habár csekély többséggel, de mégis beválasztották a parlamentbe, annak ellenére, hogy a fennálló törvények szerint nem volt joga arra, hogy a parlamentben helyet kaphasson. Nagy vesztegetések döntő módon befolyásolták a választást, de nem csekély szerepet játszott a választási eikerben az a szoros kapcsolat is, amely a Rotschild házat a City kereskedelmi és gazdasági köreiből fűzte. De nagy része volt benne Disraeli politikai agyafurtságának is, aki külsőleg kereszténynek lett, hogy ilymódon ne csak a politikai pártokba, de magába a parlamentbe is behatolhasson. Értette a módját annak, hogy vezető szerepet biztosítson magának abban a konzervatív pártban, amelynek tagjai addig részben elkésredett ellenségei voltak a zsidóknak. Így került sor 1858-ban a zsidók teljes emancipációjára, amely szimbolikusan befejezést nyert Rotschildnak és David Salomonnak bejuttatásával a parlamentbe, ami körül évekig folyt a harc.

A felsőház — legalább is külsőleg — még jónéhány esztendőig meg tudta őrizni brit jellegét, míg végül 1885-ben az időközben nemesi rangra emelt Rotschild bevonult a lordok házába.

Rotschildnak és a tiszta angolvérű Cecil Rhodesnek szoros együttműködése Dél-Afrika arany- és gyémántkereskedelmének vezető képviselőivel, főképp Barnato, Beit, Eckstein, Erlanger, de Worms stb. zsidókkal szükségessé tette számukra, hogy az aranyalaprú épített kapitalista világrendszerük érvényesülése érdekében az addig legdúsabban fizető johannesburgi aranyvezőket is megszerezzék. Ennek következménye volt aztán a búr háború kirombantása, amely a zsidó pénzhatalom további megerősödésével végződött a Cityben és egyben az egész Birodalomban is.

4

A teljes egyenjogúsághoz vezető ut utolsó mérföldkővét VII. Eduard király uralmának idején helyezték el. Ő tette a zsidókat udvarképessé és hogy az addig minden zsidó elől elzárta feudális klubok ajtaját is meg-

Hasravágódnak és lassan, óvatosan, hasonszúvva mennek előre.

— Végünk van. Észrevettük — mondja az egyik öreg honvéd.

Horváth nem szól semmit, csak megy előre lassan, csúszva tovább.

Odaérnek a drótkadályokhoz, lassan tovább csúszva mennek mellette végig. A drót több helyen át van vágva.

— Ezt jelenteni kell azonnal, — mondja Horváth és már is küldi a legöregebb honvédet hátra, hogy menjen vissza és jelentse a dolgot.

Egyszerre csak balfelől, egy bokor mögül, gépfegyver kezd el szaporán katonágni. Őket lövik. Lassan másznak visszafelé. Próbálják magukat fedezni, ahogy lehet, fákkal, bokrokkal. A még vele lévő három honvéd gyorsan csúszik visszafelé. Horváth elmarad, lövések érik, a karját és a lábát.

Az öreg Horváth fekszik a földön. Sebei súlyosak, nem mozdul, nem tud mozdulni. Nézi, nézi elhomályosuló szemmel a csillagos eget. Felette a Göncöl szekér rúdja erősen lefelé áll. Késő ójjal lehet, gondolja magában. Aztán a

jeleségére, a lányára gondol, meg a három kis unokájára, azok közül is a legkedvesebbre, a fiúra, a kicsi Mihályra. Milyen nagy lehet már. Valószínűleg itt fog maradni. Így nem lesz, aki hazavigyen egy kicsi ágyút a kis Mihálynak, a nagy ágyú helyett, amit tőle kért a gyerek, amikor be kellett vonulni.

— Nadapó, ed nad ádút hozzon ne-tem!

— Hozok, kicsi Mihály, hozok — ígérte ő nevetve.

Nála itt van a zsebében egy akkurátus kicsi ágyú. Egy bajtárs, ezermester bajtárs fabrikálta. Olyan, mint egy igazi, ilyen boltban nem lehet kapni. Milyen nagy öröme lett volna vele a kicsi Mihálynak. És így itt vesz majd vele együtt. Jobbkezevel nagynehezen bele-nyúl a zsebébe, nehezen mozog, mert minden mozdulata fáj. Hosszú, hosszú kínlás után sikerül kivennie zsebéből a kicsi ágyút. Mosolyog az arca, ahogy a kezében lévő kis ágyút nézi. Nagyon járati. A jobbát, amelyben a kicsi ágyút tartja, lassan maga elé ereszti a földre, de azért erősen markolja, mint-

ha féltene valakitől, mintha valaki el akarná venni tőle. Elveszti az eszméletét, de a kicsi ágyút görcsösen markolja ajultán is a jobbájában...

Öreg Horváth kórházba kerül, onnan aztán haza.

Késő este érkezik a falujába. Nincsen nyugta, alig, hogy pár percre túl esett a viszontlátás örömein. Feleségével együtt siet az asszonylányához. Az unokáit akarja látni. Különösen a fiú unokát, a kicsi Mihályt.

Késő este van, a három gyerek alszik már. Öreg Mihály boldogan, könnytől látványos szemmel nézi őket.

Megáll a kicsi Mihály ágya előtt és az ágy mellé a székre leteszi a kicsi ágyút, boldogan, mosolyogva.

Kicsi Mihály, ha ez a kicsi ágyú beszélni tudna, elmondaná, hogy ő nem amolyan egyszerű kicsi ágyú. Nem. Hanem a te nagyapád, öregedő, de forrón szerető, téged, kicsi Mihály, téged imádó meleg szíve maga.

nyissa előttük, megalapította a még ma is fennálló Marlborough-klubot, amelybe személyes barátait, a Rotschild fivérekét, Sir Ernest Casselt, Sir Edgar Speyert, stb. vezető tagokként vették fel. Ennek következménye az egyre jobban terjeszkedő zsidóság további megszilárdulása volt, amely nemsokára külsőleg is láthatóvá vált, amennyiben első ízben Anglia történetében ki nem keresztelkedett zsidókat is vettek fel miniszterként a kormányba.

A zsidó hatalmi pozíció erősödése több egymás után következő pénzügyi botrányt vont maga után, amelyek közül leghíresebbek az 1909. évi Marconi-botrány és az 1912. évi Sir Stuart Samuel-féle botrány. A fenti két esetben nemcsak a zsidó miniszterek és magasrangú zsidó tisztviselők, de angol hivatali kollégáik is bele voltak keveredve a pénzharcoslási műveletekbe. Ezekre az ügyekre természetesen sohasem derítettek teljes fényt, mert csupán parlamenti bizottságok előtt kerültek tárgyalásra.

Az első világháború és az azzal szoros kapcsolatban álló Balfour-nyilatkozat, amely az Egyesült Államok nyomására jött létre, meghozta a cionisták számára vágyaik beteljesedését, vagyis biztosította számukra a zsidó nemzeti államul kiszemelt Palesztinát. Nagybritannia egyre inkább a világszidóság középpontjává fejlődött ki, mert a zsidóság az elmúlt és a jelenlegi világháború közötti időt arra használta fel, hogy hatalmi pozícióját minden területen kiépítse.

A közélet minden terén megtaláljuk a zsidót — még a magas- és legmagasabb kormányzati állásokban is. Emlékezzünk csak például Hore-Belisha akkori hadügyminiszter, Sir Herbert Samuel korábbi belügyminiszter, Marquis of Reading egykori külügyminiszterre, akinek polgári neve Isaacs volt.

A többnyire zsidó kézben lévő sajtó, valamint az erősen zsidóérdekliségű filmipar s színház által rendkívül nagy mértékben befolyásolták Nagybritannia közvéleményét és meggyőzték arról, hogy feltétlenül szükség van Németország elleni újabb háborúra, melyet a zsidók céljaik elérésére nélkülözhetetlennek tartottak.

Igy tehát ki kellett robbanni a második világháborúnak, hogy feltartóztassák a Németországból elinduló hatalmas szellemi áramlatot, amely teljesen felismerte a zsidókérdést és annak döntő jelentőségét a világ népeire nézve. A zsidóság azonban ezuttal elszámította magát.

Angol műkincsek Amerikába vándorolnak

Stockholmi jelentés szerint az utóbbi időben sok értékes műkincset és régiségeket vásárolt Amerika Angliától. Az angol alsóházban egy felszólalás alapján adott kifejezést, hogy a fő a közvélemény nevében annak az mindinkább növekvő valutaszükséglet következtében az angol kormány egyre több műkincset és régiséget bocsát aruba Amerikának. Dalton kereskedelmiügyi miniszter nyilatkozata, mely szerint műtárgyak kivitele hivatalos engedélyhez van kötve, nem nyugtatta meg a kedélyeket, mivel köztudomású milyen messzemenően van érdekelve a kormány a műtárgyexport valutahozamában. (TEK)

Hogyan használjuk ki az ideibő gyümölcsstermést?

Cukornélküli marmelád, vagy íz készítése

Az idei bő kajsi-barack termés sok háziasszonynál fejtörést okoz, mivel szeretnének barackot befőzni, de nincs hozzávaló cukor.

Egy volt konzervgyárostól a következő jó tanácsot hallottuk, hogyan lehet cukor nélkül finom és jól elálló konzerveket készíteni.

Amerikában alig édesítik a konzervet és talán éppen azért híresek finomságukról: pedig 1 liternyi gyümöleshöz kb. 3 dekányi cukrot vesznek és az íze viszont jobb, mint a nagyon édes konzervé, mivel közudomású, hogy a sok cukor elveszi az ízét a gyümölcsnek!

A konzerv készítésénél nem a cukor játssza a főszerepet, mert bármilyen gyümölesöt, akár nyersen, akár főzve, ha rendszeren üvegbe rakjuk, cukor nélkül is és jól leköttözzük celofán, vagy hólgyaparral s utána 10 percig gőzöljük, évekig is eláll, éppen úgy, mint a paradicsom, vagy a szilvalekvár!

Azt hisszük, szolgálatot teszünk kedves olvasóinknak, ha leírjuk a barackíz készítését, természetesen cukor nélkül. Mindig csakis jó érett, puha gyümölesöt használjunk!

Legelőször is forraljunk egy edényben vizet s ha jól fő, rakjunk bele

8-10 drb barackot s addig hagyjuk a vízben, hogy a bőre lejjön; azután a többit is így átfőzzük. A héjától egész könnyen megtisztítjuk, kivesszük a magját s húsdarálón daráljuk s azonnal — lehetőleg cserép lábosban — gyorsan főzzük, hogy minél világosabb legyen.

Közben elkészítjük a kívánt üvegeket, aminél rendkívül fontos, hogy nagyon tiszták és szárazak legyenek! Mikor a gyümölcs jól felfőtt, mert lehet egészen híg, vagy sűrűbb, azon forrón merőkanállal az üvegbe merjük, celofánnal beborítjuk és gumival vagy spárgával lekötözzük. Utána újságpapírba csomagolva forró vízben 10 percig gőzöljük, 10 percig keil a víznek föni a konzervvel együtt s ha a celofán nem kap lyukat és a konzerv légmentesen kerül ki a gőzölésből, akkor évekig is eláll. Természetesen, ha valaki csak édesen tudja elfogyasztani, az felfőzi a hozzá adott cukorral s ha ismét forrón üvegbe teszi s kigőzöli, megint évekig eláll! Ez arra az esetre szól ha majd cukorbőség lesz. Egyébként ugyanilyen módszerrel készíthetünk őszibarack, ringló vagy más kedvelt marmeládot, vagy ízt is. (—)

Hogyan értelmezik az új munkabérendeleetet a cipésziparban?

A budapesti cipészek és csizmadiák ipartestületének hivatalos tájékoztatója

A Budapesti Cipészek és Csizmadiák Ipartestülete az alábbiak szerint tájékoztatta tagjait az új munkabérendeleet szakmai értelmezéséről:

Minden munkaadó köteles munkavállalójának alapbérét megállapítani. Az alapbér a munkásnak 1943. évi június 30-án érvényben volt teljes munkabérének 77 százaléka. A cipész szakmában példával megvilágítva tehát a következőleg:

Ha a munkaadó a munkásának egy pár cipő aljammunkájáért 1943. évi június hó 30-án, vagy ezt megelőzőleg 10 pengő munkabért fizetett teljes egészében, akkor ennek 77 százaléka, vagyis 7 pengő 70 fillér lesz az aljammunkabére. A teljes 10 pengőből a többi, vagyis 2 pengő 30 fillér pedig az eddig megállapított, vagyis az 1941. évi december haviban kiadott rendelet értelmében vett 30 százalékos pótlék.

E minta szerint kell megállapítani, kiszámítani az aljammunkabéreket, a javítási munkák munkabéréi és a heti munkabérek után is.

A rendelet 5. §-a állapítja meg az új munkabérpótlékokat, százalékban. Ezt az új munkabérpótlékokat az előbb ismertetett módon kiszámított aljammunkabér után kell megállapítani. A pótlékok kulcsa a következő:

Hadiüzemekben, és az ezekhez hasonló ügyvezetett előkészítő üzemekben 60 százalék. Az egyéb ipari (kereskedelmi) üzletekben, üzemekben

vagy vállalatokban általában 30 százalék. Ennyi kötelező. De a munkaadónak joga van egész 50 százalékgig terjedő munkabérpótlékokat önként megadni. Az alapbérre kötelező munkabérpótlékkal együttes munkabér tehát lényegében alig tér el az 1943. évi június hó 30-án érvényben volt teljes munkabér összegétől. Eltérések csak filléres összegekben jelentkeznek. Példával megvilágítva a helyzet a következő:

A már előbb is bemutatott 10 pengő összegű teljes munkabérből 77 százaléka egyenlő 7 pengő 70 fillér aljammunkabérrel. Ennek hajszálpontossággal kiszámított 30 százaléka 2 pengő 31 fillér. Amint látjuk, itt még csak egy fillér többlet jelentkezik, amit gyakorlatban az előző rendelethez képest is egészen 5 fillérig elhanyagolunk s így az új teljes munkabér is csak tíz pengő. Ezek a fillérek a magasabb munkabéreknél több fillért is elérnek.

Ha a munkaadó el azzal a jogaival hogy nemcsak a kötelező, hanem annál magasabb százaléku, de legfeljebb 50 százalékgig terjedhető munkabérpótlékokat ad, akkor a kiszámítás a 10 pengő teljes munkabér alapján a következő:

Ha például 40 százalékos adunk pótlékként, akkor 7 pengő 70 fillér aljammunkabérnek a 40 százaléka 3 pengő 8 fillér, így a teljes új munkabér 7 pengő 70 fillér, meg 3 pengő 08 fillér, ami összesen 10 pengő 78

fillér. Ha például kimeríti a mester a teljes jogát és 50 százalékos bérpótlékokat ad, akkor a 7 pengő 70 fillérnek 50 százaléka 3 pengő 85 fillér s így a teljes új munkabér 7 pengő 70 fillér meg 3 pengő 85 fillér, ami együttesvéve 11 pengő 55 fillér. Ezzel a joggal azonban a munkaadók egyelőre egyáltalában ne éljenek, — úgymond az ipartestület felhívása, — mert az ipariügyi miniszter úr leirata értelmében ezt a 20 százalékos többletpótlékolást az iparosságnak a munkabérek terén előirányzott kilengések helyreigazítására egyöntetű elvek alkalmazásával kell felhasználnia.

Be nem épített házhelyek bejelentése

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen végrehajtott román földhajtórendezés és hatósági eljárások során közvetlen juttatás, vagy jogügylettel szerzett házhelyekkel kapcsolatos kérdések rendezésére vonatkozó 3710/1943. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 512.000/1943. F. M. számú rendelet bejelentési kötelezettséget állapított meg azokkal az ingatlantervezőkkel szemben, akik házhely céljaira szerzett ingatlanokra 1943. évi július hó 3. napjáig lakó házat, mezőgazdasági, ipari, vagy kereskedelmi üzemhez tartozó más épületet nem építettek.

Ehhez képest a be nem épített házhelyek tulajdonosai 1943. évi augusztus hó 15. napjáig, az ingatlan fekvése szerinti községi elöljárósághoz (polgármesterhez) bejelenteni tartoznak, az 1. számú nyomtatvány felhasználásával azokat az üres házhelyeket, vagy házhely céljaira megszerzett ingatlanokat, amelyeket a román hatóságok kisajátítás, vagy az állami elővásárlás útján megszerzett vagy egyébként az állam tulajdonában állott ingatlanokból juttattak, illetve jogügylettel idegenítettek el.

A 2. számú nyomtatvány felhasználásával pedig azokat az üres házhelyeket, amelyeket a román hatóságok köztetületeknek, közintézeteknek, vagy közérdekű célt szolgáló alapítványoknak, valamint a Román Nemzeti Banknak ingatlanai tekintetében lebonyolított ingatlan eldarabolás vagy más hatósági eljárás során házhely céljaira juttattak vagy jogügylettel idegenítettek el.

Felhívom mindazokat, akik a bejelentési kötelezettsége alá tartozó házhelyingatlanokat az államtól, vagy tettebb felszerelt köztetülettől, akár közvetlenül, akár a közvetlen szerzőtől megszerzték és f. évi július hó 3. napjáig be nem építették, hogy a szükséges nyomtatvány-minta beszerzése végett f. évi július hó 28. napjától kezdve a városrendezés ügyosztálynál (városháza II. em. 3. sz.) d. e. 11-2 óra között jelenjenek meg. A kitöltött bejelentési nyomtatványokat ugyanitt tartoznak legkésőbb f. évi augusztus hó 15. napjáig benyújtani.

Szolgáltatás gyógyszertárak:

IV. CSOPORT:

- Gránátalma gyógyszertár, Rákóczi-u. 27 (Irgalmasrend) 15-25.
- HUNGARIA gyógyszertár, Mussolin-tér 8. (Szabó Aczél I.) 15-28.
- MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Gálosi F.)
- ÓRANGYAL gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 44 (Révész J.)

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

Laval megheszelést folytatott Avarna olasz tábornokkal. Párizsból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Laval miniszterelnök hosszabb megheszelést folytatott Avarna herceg olasz tábornokkal az olasz kormány vichy megbízottjával.

UJ TANÜGYI FŐTANÁCSOS. A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Kerekes Ernő nyug. zilahi református gimnáziumi igazgatónak a közoktatás szolgálatában szerzett érdemeiért a tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgatói címet adományozta.

Magyar építész kapta a bécsi építészeti akadémia díját. A fiatal magyar építészárda egyik tehetséges tagját a Budapesten végzett és második ösztöndíjas évét Bécsben töltő Zöldy Emilt örvendetes kitüntetés érte. A bécsi építészeti akadémián elért eredményei elismeréséül az Otto Wagner építőművészeti díjjal és éremmel tüntették ki. A döntés annál nagyobb feltűnést keltett, miután köztudomás szerint az elvileg minden évben kiosztásra kerülő Otto Wagner-díjra már tíz év óta nem találtak megfelelő munkát, míg az ezidei díjra a bizottság egyhangulag Zöldy terveit ajánlotta érdemesnek.

VÁLTOZÁSOK A NAGYVÁRADI KAPUCINUS ZÁRDÁBAN. Nagyvárad, július 23. A kapucinus rend főnökege a nagyvárad rendházban a következő változásokat eszközölte: P. Matula Szerafin hitoktató Budapestre került, helyébe pedig P. Pataki Alfonzot küldte Nagyváradra hitoktatónak.

Veszedelemesen apad a Nilus. Isztanbulból jelentik: Egyiptomból érkező jelentések szerint Chariumnál 23 év óta nem volt olyan alacsony a Kék Nilus vízállása mint az idén. Tudvalevő, hogy a Nilus áradásától függ az egyiptomi termés. A hatóságok azzal vizsgáztatják a lakosságot hogy 1920-ban is ilyen alacsony volt a vízállás, utána mégis emgindult az áradás.

ESZTORISZÁG, LETTORSZÁG ÉS LITVÁNIA ÜNNEPE MOSZKVÁBAN. Stockholmból jelentik (MTI): Moszkvában megünnepelték Esztoriszág, Lettország és Litvánia csatlakozásának évfordulóját.

Most jelent meg:

Dr. Eröss Alfréd
 összeállításában:

Egyház és élet

erdélyi katolikus évkönyv.

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

MŰTÉTET HAJTOTTAK VÉGRE GRÓSZ JÓZSEF KALOCSAI ÉRSEKEN. Mint Kalocsáról jelentik, Grósz József kalocsai érsek az intronizációs ünnepségek után néhány nappal váratlanul megbetegedett. Kalocsai orvosainak tanácsára kedden felutazott a fővárosba, ahol az egyik klinikára vétette fel magát. Itt állalatti tályogot állapítottak meg és sikeres műtétet hajtottak végre a főpásztoron. Mint értesülünk, az érsek közérzete most már kitünő, láza nincs és minden remény megvan rá, hogy rövidesen teljesen gyógyultan hagyja el a klinikát.

Bulgáriában újabb kémszervezet leplezték le. Szófiából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A bolgár rendőrség kiterjdt kémszervezetet leplezett le. A szervezet tagjai közül ötöt, köztük egy aaszonyt halálra ítélték.

HÁLÓSZOBÁJÁBAN RENDEZETT BE MÉSZÁRSZÉKET. Szombathelyről jelentik: Szombathelyen a rendőrség rajtaütéssel leplezte, hogy Rosenthal Sándor zsidó marhakereskedő hálószobájában szabályszerűen mézárszéket rendezett be. Törzskötő állított fel és rendszeresen mérte a húst. Rajtaütéskor a hálószobájában egy mázsányi marhahús lógott. A húst Lukács Lajos károni hentesből kapta. A szombathelyi kihágási büntetőbíró Rosenthalt 300 pengőre ítélte. Lukács Lajostól pedig visszavonta a kijelölést. Rosenthal ellen külön eljárás indult adóeltilkolás miatt is.

A szív- és a vérérdényrendszer megbetegedéseinek kezelésénél, különösen előrehaladott korban lévő egyéneknek, a természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel éhgyomorral fél pohárral bevéve, csaknem nélkülözhetetlen segédeszköz, mert erőlködés nélküli, igen könnyű, lágy székletet biztosít. Kérdezze meg orvosát!

SZABADSÁGOT KAPOTT 8000 FRANCIA HADIFOGOLY. Párizsból jelentik: A Nemzetközi Sajtó-Tudósító jelenti: Július 25-től augusztus 5-ig 8000 volt francia hadifogoly tölt tíznapos szabadságot Franciaországban. Ezeket a hadifoglyokat Hitler Adolf legutóbbi rendelete szabad munkásokká nyilvánította. A francia sajtó Pierre Laval politikájának sikerét látja az egykori hadifoglyok szabadságolásában.

Befejezték a Duna és a Száva között a bandák elleni harcokat. Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A balkáni hegyekben a Duna és a Száva között a német és horvát csapatok tisztogató hadműveleteiket a bandák ellen befejezték. A banditák sok halottat vesztettek és nagyszámú fogoly került a tisztogató csapatok kezébe.

KIK LETTEK A NEMZETI ÖNÁLLÓSÍTÁSI TANÁCS TAGJAI. A m. kir. miniszterelnök háromévi időtartamra a Nemzeti Önállósítási Alap Tanács tagjaivá kinevezte: gróf Esterházy Móric belső titkos tanácsos, v. miniszterelnök, országgyűlési képviselőt, dr. vitéz Gyulai Tibor felsőházi tag, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtítkár-miniszteri biztosát, Nagykovácsy Milenkó m. kir. kereskedelmi főtanácsos, áruház-tulajdonost, dr. Vér Tibor felsőházi tag, miniszteri tanácsos, egyetemi magántanár, a Budapesti Mérnöki Kamara elnökét, valamint az ipariügyi miniszter előterjesztésére dr. Tóbiás Kornél miniszteri osztálytanácsost.

FÉRFIAK SZAKÁLLÁT NYIRÓ MATRÓNÁ. Nem ritka eset háború idején, hogy a bevonult borbélyt nő helyettesíti. Azonban Kuttelberg szudéta-vidéki városka 90 éves női Figarója, aki még ma is biztos kézzel űzi mester-ségét, egyedülálló eset a maga nemében. Ez az idős nő 14 éves korában tanult meg borotválni és hosszú életén keresztül mellékfoglalkozásként mint borbély tevékenykedett. Időnként sorra felkereste törzsvendégeit, akiknek nagyrésze még ma is hűségesen kitart mellette és noha már ők maguk is nagybárá 70 éves, vagy még idősebb bácsiknál, valahányszor egy kis csinosítás szükségét érzik, felkeresik öreg borbélynőjüket.

A TÖRÖK VÖRÖS FÉLHOLD ADOMÁNYA GÖRÖGORSZÁGNAK. Athén. (MTI.) A NTI. jelenti: A török vörös félhold nagymennyiségű élelmiszert bocsátott a görög vöröskereszt rendelkezésére.

Helyreállítják a kolozsvári Szent Mihály templomot. Kolozsvárról jelentik: Erdély fővárosának legbecesebb műemléke, a kolozsvári Szent Mihály templom javításra szorul. A Műemlékek Országos Bizottságának szorgalmazására a szentély feletti boltozat stílustalanságát kijavítják. Ezt a részt az 1760-as tűzvész után a csúcsíves forma helyett kosárvessé alakították. A javítási munkálatokhoz előreláthatóan 10-15 év kell.

MEGHALT HARCSÁR ISTVÁN KASSAI NAGYPREPOST. A MTI. jelenti: Harcsár István kassai apostoli protonotárius, nagyprepost életének 77-ik és áldozópapságának 53-ik évében Kassán elhunyt.

JÓNÁK IGÉRKEZIK A SZÜRET. Az idén előreláthatólag valamivel korábban kerül sor szüretre a meleg nyár következtében, mint előző években, de még addig sok minden közbejöhethet, tehát végleges képet a termés kilátásáról még nem lehet alkotni. A kereskedelem megállapításai szerint a szőlő igen szépen fejlődik és a pillanatnyi helyzet az, hogy jó szüreti eredményre van kilátás. Mindössze néhány helyen fordultak elő jégverések, amelyek kisebb-nagyobb károkat okoztak.

SZIKLAGÖRGETEG ZUHANT A FILMEZŐK KÖZÉ A HORTHY-CSUCSON. Borsafüredről jelentik: Ráthonyi Ákos filmexpedícióját Borsafüreden hóvihár és felhőszakadás akadályozta munkájukban, miközben pedig a Horthy Miklós-csúcs körül forgatták az Agrólszakadt lány felvételeit, kőlavina zúdult a nyakuk közé és az utolsó pillanatban sikerült az értékes felvevőgépet és műszaki felszerelést a színészekkel együtt biztonságba helyezni, az expedíció sátrai és a színészek magánholmija azonban örökre eltűntek a köörgögeteg alatt.

FELHÍVÁS. Felhívjuk mindazon önálló iparosok figyelmét, akik benzint (motalkót) nyilatkozat alapján benzinelárusítók útján igényeltek és azokat nem kapták meg, saját érdekükben pontos adatok felvételért az illetékes szakosztályoknál jelentkezzenek folyó hó 24-éig. Elnökség.

Páratolja a keresztény ipart!

Hirdetéseket telefonon nem vesz fel a Kiadóhivatal

ÉRTESETÉS

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil Iparosok Szakcsoportja felkéri tagjait, hogy akik a július havi szén-utalványt nem váltották ki, a szakosztály irodájában azok átvétele végett jelentkezzenek. Elnökség.

Pályázat tisztii özvegyek és árvák segélyezésére

Nagyvárad thj. város polgármestere 22142/1943. szám alatt az alábbi pályázati hirdetményt adta ki:

A Wolfner Gyula és Társa budapesti cég alapítványának kamatait pótló pénzalományból az 1943. év augusztus havában néhány volt hivatásos (tényleges és nyugállományú) honvéd tisztnek és honvéd tisztviselőnek szűk anyagi helyzetben lévő özvegye és árvája fog segélyben részesíttetni.

A segélyezésnél csak azok az özvegyek és árvák fognak figyelembe vétetni, akiknek a férje, illetőleg atyja a világháborúban esett el, vagy hadifáradság következtében halt el.

A segélyeket a m. kir. honvédelmi miniszter adományozza.

A segélyek egyszeri pénzsegély gyanánt adományoztatnak.

A segély elnyerését kérő folyamodványok, amelyek mellékleteikkel együtt szabályszerűen bélyegzendők, az illetékes járási tisztviselő (főszolgabíró, polgármester, kerületi előljáróság) útján terjesztendők elém.

A járási tisztviselők a hozzájuk beérkezett folyamodványokat megfelelően záradékolják s akként továbbítják, hogy azok legkésőbb az 1943. évi augusztus hó 1-ig hozzám beérkezzenek. E határidő pontos betartására az említett tisztviselők figyelmét külön is felhívom.

A pályázati kérvények e határidőn belül a felterjesztésre kijelölt hatóságok által el nem utasíthatók.

Elkésve érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A pályázati kérvényhez mellékelendő:

1. Özvegyeknél:
 - a) a hadiözvegy mivoltot igazoló hitelt érdemlő okmány;
 - b) a házasságkötést igazoló anyakönyvi kivonat;
 - c) hatósági bizonyítvány arról, hogy az özvegy férjének életében attól törvényesen elválva nem volt és hogy férjének elhalálása óta újból házasságra nem lépett.
2. Árváknál, akik csak törvényes gyámjuk útján pályázhatnak:
 - a) a hadiárva mivoltot igazoló hitelt érdemlő okmány;
 - b) az árvák születési anyakönyvi kivonata,
 - c) úgy a fiú, mint a leányárváknál a folytatott vagy netán már bevégzett tanulmányokról szóló iskolai bizonyítvány, esetleg alkalmaztatásukat igazoló bizonyítvány, vagy okmány;
 - d) nyomorék vagy keresetképtelen árváknál hatósági orvosi bizonyítvány a fogyatkozás, illetve keresetképtelenség mibenlétéről, annak fokáról és igazolásáról és végül.
3. úgy az özvegyeknél, mint az árváknál:
 - a) az özvegy és árva vagyoni viszonyait részletesen feltüntető hatósági bizonyítvány, amelyben az is feltüntetendő, hogy az özvegy, illetőleg az árva élvez-e valamely alapítványt, ösztöndíjat, díjmentes ellátást vagy sem.

Tudja-e Ön...

... hogy a mai újság őse először a 16. században, Velencében került forgalomba és „Gazette”-nek nevezték, mert „gaze” volt az ára? Ennek a pénz-értékének mai pénzben kb. 12 fillér az értéke.

... hogy vannak olyan halak is, amelyek a szárazföldön is vígan mezelegnek? Így pl. az indomalayus nevű hal a kiszáradt tavat, vagy folyót elhagyja és hosszú vándorútra kel, hogy más vízeken keressen magának megfelelő vizet. Utközben levegőben élő rovarokkal táplálkozik. Fejében labirintus-szerű cellák vannak, amelyekben nagymennyiségű vizet tud elraktározni és ebből szerzi a lélegzéshez szükséges oxigént. Az afrikai tüdőhal pedig, ha szükség van rá, uszólóhaját alkalmas légzőszervvé alakítja át és így éli szárazföldi napjait, amíg ismét vízre kerül. (MN.)

Nagyvárad thj. város adóhivatala

Árverési hirdetmény

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1943. évi augusztus 12. a másodikat 1943. augusztus 24. a városi közhivatalban (Thaly K.u. 2.) kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékére való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illék 8 százalék.
4. A vételárat azonnal készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1943. július hó.

MESTER MHIÁLY végrehajtó
A kiadmány hitelül: **Molnár** kiadó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala

Árverési hirdetmény

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1943. aug. 17. napján a városi közhivatalban (Thaly K.u. 2.) kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékére való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illék 8 százalék.
4. A vételárat azonnal készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1943. július hó.

MESTER MHIÁLY végrehajtó
A kiadmány hitelül: **Molnár** kiadó.

Kávéházakban és vendéglőkben kérj: Magyar Lapok at.

Belekapaszodott a daueralásba

A műhibáért kártérítést kell fizetnie a hölgyfodrásznak

Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt a Rákóczi-úti Quint hölgyfodrász-szalomban tartós hullámosítást végeztek Erős Magda magántisztviselőnő haján. A tisztviselőnő a tartóshullámosítás után kétségbeesetten vette észre, hogy haja csomókban töredezik és erős kopaszodás jelei mutatkoznak a fején. Azonnal szakértőhöz fordult és az megállapította, hogy a tartóshullámosítás során túlmagas hőfokra állították be a villanygépet és az tette tönkre a haját. Erős Magda ezután pert indított a központi járásbírószágon 2000 pengő kártérítés megítélése iránt.

A szalon tulajdonosai azzal védekeztek a kártérítési perben, hogy a hölgyfodrászat nem veszélyes üzem, így nem

tartozik fokozott felelősséggel. Ha pedig műhiba történt, azért a segéd felelős.

A járásbírószágot ezt a védekezést elfogadta és a magántisztviselőnő keresetét elutasította. A törvényezék azonban megemmisítette a járásbírószágot ítéletét és közbenszóló ítéletében kimondta a cég tulajdonosainak egyetemleges kártérítési kötelezettségét 50 százalék erejéig.

Az indokolás szerint a hullámosítást végzett alkalmazott hibát követett el, amikor nem vette észre, hogy a magántisztviselőnő haja festett volt és így fokozottabb gondnal kellett volna kezelnie.

Hogyan lehet a tisztviselőket előléptetni és az alapfizetést felemelni

Budapestről jelentik: A kormány új, átfogó gazdasági rendelkezései a tisztviselői előléptetéseket is bizonyos fokig szabályozták. Az előléptetések engedélyezése terén új szerepet kapott az Országos Ipari Munkaügyi Felügyelő-ség.

Ugyanis a fizetések rögzítése ellenére az alapfizetést fel lehet emelni akkor, ha a munkaadó alkalmazottját más munkakörbe helyezi, vagy ha a vállalatnál bevezetett rendszernek megfelelően, meghatározott szolgálati idő eltöltése alapján, vagy más meghatározott alapon előlépteti. A jövőben tehát, ha a vállalatnál több éven át szokás, vagy gyakorlat volt, hogy az év valamely időszakában, vagy pl. a közgyűléssel kapcsolatban a vezetőség meghatározott szolgálati idő eltöltése alapján, vagy a családi helyzet megváltozása alapján az alkalmazottakat előléptette, akkor az ilyen fizetésemelés a

normális keretek között, külön kérelem nélkül továbbra is fogantatható, még akkor is, ha a vállalatnál ez nem volt írásban szabályozva.

Ha azonban június végéig ilyen rendszer valamely vállalatnál nem volt sem szokás, sem gyakorlat alapján nem állott fenn akkor ilyen rendszert csak olyan engedély alapján lehet megállapítani, amelyet az Országos Iparügyi Munkafelügyelőséghez nyújtanak be és ott jóváhagyják.

A tisztviselői fizetésekkel kapcsolatban egyébként fontos terminus július 31. amely időpontig az iparügyi miniszteriumhoz be kell terjeszteni, egyenként elkülönítve, de közös jegyzékbe foglalva, azon alkalmazottakról szóló kimutatást, akiknek fizetése az újonnan engedélyezett adóátvállalási lehetőség következtében az évi 24.000 pengőt meghaladja.

SPORT

Magyar atléták Finnországban

A svéd, atléta-válogatott ellen küzdő magyar atléta-válogatott három tagja: Szilágyi, Német és Várszegi Viipuriba ment, hogy a finn testvér-atlétákkal megmérkőzzék. A három közül csak Szilágyi került ki győztesen, aki az 5000 méteres síkfutásban 15 perces idővel, nagy hátrában győzött a finn Ketola ellen. Ketola ideje 15:00.2 volt. A gerelyvetésben a magyar Várszegi helyzetlen maradt! Kalapácsvetésben Németh második lett 49.20-as dobásával a finn Verilae mögött, aki 51.11-est dobott.

Az atléta-válogatott másik része svéd porlyán van. Legutóbb Malmöben mérkőztek atlétáink, nemzetközi mérkőzés keretében. Itt 100 méteren első lett a svéd Strandberg 10.6 idővel, második a magyar Csányi — akinek ideje ismeretlen — 200 m.-es gátfutásban I. Lidmann (svéd)

- 24.3. 2. Nilsson (svéd) 25.1 és 3. Hidas (magyar) 25.9.
- Suly: 1. Németvári (magyar) 14.75.
- 2. Bergh (svéd) 14.06.

Tegnap kétkapus edzést tartott a NAC mindkét csapata

Tegnap délután már kétszer 25 percés féldíőben kétkapus edzést tartottak a zöld-fehérek. Az első csapat játszott az utánpótlással. Az edzésről csak Tóth III. hiányzott. De nem vett részt a kétkapus játékokban Deményi és Kovács II. sem, mert ők még labdával nem dolgoztak s így csak könnyebb erőnléti gyakorlatokat végeztek.

— Az idénykezdethez jól mozogtak a fiuk — mondta Rónay Ferenc edző —, most még csak megrövidített féldíőben játszottunk, de vasárnap délután már komoly, 90 perces edzőmérkőzést játszunk. Azt akarom, hogy a Szent István Kupára teljesen jó erőnlétben legyen a csapat.

APRÓHIRDETÉSEK

Adós-vétel

Czája cirkusz keres kerti székeket megvételre. Megkeresések Propaganda főnökhöz, délután 4 órától. Telefon 14-89. 455

Tangóharmonika 120 basszusos eladó Varga, Szent Anna-u. 33. 290

Egy vas pénzszekrényt, 2-est vagy 3-ast megvételre keresek. — Telefon: 19-82. 427

Angoraszórt, gubanczot bármilyen mennyiséget veszek. Székely, Kapucinus-u. 11. 444

Állást nyee

Czája cirkusz keres fiatal, erős cirkusz legényeket 18-25 évig. Jelentkezés délután 4 órától Propaganda főnöknél a cirkuszban. 446

Kötő munkást vagy nőt, magas íze, téssej felveszek. Schmart kötőde, Beöthy Ödön-u. 50. 443

Fűszeresegéd, jó megjelenésű, ki a vevők látogatását is el tudja látni, felvétetik. „Urga” Árpád vezér-ut 60. 442

Kifutótűt megbízható felvétetik — „Urga” vegyiüzem, Árpád vezér ut 60. 441

Egy jó cipészegédet vegyes munkára felveszek. Mikszáth Kálmán-u. 10. 440

Szakmában jartas csapatot és boltiszolgát felveszek. Péter Sándor, Muscolini-ter 19. 447

Különféle

Fertőtlenítést, poloska mely és mindenmü férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja. Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja. Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Jóforgalmu pékséget bárbe vennék. Cimeket a kiadóba kérek. 399

Lakás

2 szobás magánházat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 409

Oktatás

Javító és magánvizsgákra egy-két tanuló, felsősöket is előkészít középiskolai tanár, Beöthy Ödön-u. 42. 435

Elveszett

Tacskó fekete, barna foltos elveszett. Megtalálójá jutalomban részesül Tüzérségi Hadapródiakola kapusánál. 439

Pártoljuk a keresztlény kereskedelmet

Kávéházakban és vendéglőkben kérj: "MAGYAR LAPOK"-at.

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Főszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. kortorgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.